

گفتارهایی در

حقوق کیفری

(جزای اختصاصی)

دکتر علیرضا درویش

با همکاری

سید محمد حسینی

انتشارات بهنامی

سرشناسه	: درویش، علیرضا
عنوان قرارداد	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و پدیدآور	: گفتارهایی در حقوق کیفری (جزای اختصاصی) / علیرضا درویش با همکاری سید محمد حسینی
مشخصات نشر	: تهران، بهنامی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۲ ص.
شابک	: ISBN: 978-600-323-085-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حقوق جزا - ایران - راهنمای آموزش (عالی)
موضوع	: Criminal Law-Iran-studyand teaching (Higher):
موضوع	: حقوق جزا - ایران - آزمون ها و تمرین ها (عالی)
موضوع	: Criminal Law-Iran-ExaminationsQuestion (Higher):
موضوع	: دانشگاه ها و مدارس عالی - ایران - آزمون ها
موضوع	: Universities and colleges-Iran - Examination:
موضوع	: آزمون دوره های تحصیلات تکمیلی - ایران
موضوع	: Iran - Graduate Record Examination:
شناسه اثر	: حسینی، محمد
رده بندی کنگره	: KMI ۳۸۰۰ / د ۴ گ ۷ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	: ۳۴۵/۵۵۰/۱۶
شماره کتابخانه ملی	: ۸۳۷۱۶۱

انتشارات بهنام

خیابان انقلاب، ابتدای خ اردیبهشت (منیری جاوید)، پلاک ۸۶، تهران ۶۶۴۰۹۲۱ - ۰۹۱۲۳۱۷۵۵۲۵

گفتارهایی در حقوق کیفری (جزای اختصاصی)

علیرضا درویش

تیراژ ۲۰۰

چاپ اول ۱۳۹۸

قیمت ۳۵۰۰۰ تومان

لیتوگرافی مهران نگار

حروفنگاری: توکلی

حق چاپ محفوظ است

شابک ۹ - ۰۸۵ - ۳۲۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN 978-600-323-085-9

فهرست

۱۵	حقوق جزای اختصاصی (۱).....
۱۵	تعریف قتل عمدی.....
۱۵	رکن قانونی.....
۱۵	ضابطه اول قتل عمدی.....
۱۶	ضابطه دوم قتل عمدی.....
۲۰	شرایط تحقق مسئولیت کیفری، ترک فعل در جنایت.....
۲۱	کشنده و دهن مس (رکن مادی) به اعتبار استفاده از آلت قتاله.....
۲۱	کشنده بود عمل به اعتبار موضع اصابت.....
۲۱	کشنده بودن عمل به اعتبار خصوصیت مجنی علیه.....
۲۲	آغاز حیات و فرجام آن.....
۲۳	رابطه علیت بین مرگ و رفتار فیزیکی (رکن مادی).....
۲۴	اجتماع اسباب.....
۲۵	اجتماع سبب و مباشر.....
۲۵	اسباب ایجاد شده در عرض هم (مواد ۵۳۳ و ۵۳۶ ق.م.ا).....
۲۶	رکن روانی قتل عمدی.....
۲۷	انگیزه قتل.....
۲۷	تقارن رکن مادی و روانی.....
۲۷	قتل های غیر عمدی.....
۲۸	قتل شبه عمدی و انواع آن.....
۳۱	رکن مادی عمل مرتکب.....
۳۲	رکن روانی.....
۳۳	قتل های ناشی از تخلفات رانندگی.....
۳۴	قتل خطای محض و انواع آن.....
۳۶	ضمان قتل خطای محض اصلی.....
۳۷	نکاتی در باب ماده ۳۶۵ ق.م.ا.....
۳۸	فروض مختلف اولیاء دم.....
۴۰	غیبت یا فقدان ولی دم.....
۴۱	شرایط اجرای مجازات قصاص نفس.....

۴۳	موانع اجرای قصاص).
۴۴	عوامل رافع مسئولیت کیفری در ارتباط با قتل عمدی).
۴۷	شرایط ثبوت قصاص).
۴۷	انواع کافر).
۵۰	شرکت در جنایات (رکن قانونی شرکت در قتل).
۵۱	رکن مادی شرکت در قتل.
۵۲	شرکت انسان با حیوان در قتل.
۵۲	رابط علیت در شرکت در قتل).
۵۲	رکن مادی شرکت در قتل عمد).
۵۲	مجازات شرکت در قتل).
۵۳	معاونت در قتل.
۵۳	مجازات معاون در قتل).
۵۳	رکن مادی معاونت در قتل).
۵۳	رکن روانی معاونت).
۵۴	شروع به جرم قتل عمدی).
۵۵	دیه).
۵۶	دیه معین).
۵۶	دیه غیرمعین).
۵۶	دیه مجازات است یا غرامت؟
۵۷	تعلیظ دیه).
۵۸	سقط جنین).
۵۹	تعریف سقط جنین).
۵۹	ویژگی های سقط جنین عبارتند از:
۶۰	انواع سقط جنین).
۶۰	سقط جنین عمدی موضوع ماده ۶۲۲ ق.م.ا (تعزیرات) رکن قانونی).
۶۰	رکن مادی).
۶۱	ب) رفتار مرتکب).
۶۱	رکن معنوی).
۶۱	مجازات).
۶۱	سقط جنین عمدی موضوع ماده ۶۲۴ ق.م.ا باب تعزیرات (رکن قانونی).
۶۱	رکن مادی).
۶۲	ب) رفتار مرتکب).

۶۳	رکن روانی)
۶۴	رکن قانونی)
۶۵	نقش انگیزه مرتکب)
۶۶	سقط جنین مجاز یا درمانی)
۶۷	رکن مادی)
۶۷	رکن روانی)
۶۷	مجازات در جرم منازعه)
۶۷	جرایم علیه عضو)
۶۸	الف) نایت علیه عضو عمدی و مجازات آن
۶۹	ب) جنایت علیه عضو شبه عمدی و مجازات آن
۶۹	ج) جنایت علیه عضو خطای محض و مجازات آن
۷۰	شرایط قصاص عضو
۷۱	دیه قطع عضو)
۷۱	دیه فلج کردن عضو)
۷۱	دیه ایراد ضرب منجر به تغییر رنگ پوست
۷۱	بررسی جرم ایراد ضرب و جرح عمدی (ماده ۶۱۴ ق.م.ا. باب تعزیرات)
۷۳	حقوق جزای اختصاصی (۲)
۷۷	چک پرداخت نشدنی:
۸۱	کلاهبرداری
۸۱	ارکان سه گانه جرم کلاهبرداری
۸۵	جرایم در حکم کلاهبرداری
۸۶	جرایم ثبتی در حکم کلاهبرداری
۸۸	رهبری مرتکبین به شبکه کلاهبرداری، ارتشاء، اختلاس:
۸۹	مشخصه های اصل فردی کردن مجازات در قبال کلاهبرداری:
۸۹	کلاهبرداری رایانه:
۹۰	رکن مادی جرم سرقت عادی
۹۱	سرقت
۹۱	سرقت مستلزم حد به معنای اخص
۹۲	- ارکان جرم سرقت
۹۳	موضوع جرم
۹۴	شیء متعلق به غیر

۹۵	 رکن روانی
۹۷	 مجازات سرقت مستلزم حد
۹۸	 راه‌های اثبات سرقت
۹۹	 شرایط اجراء حد
۹۹	 استفاده غیرمجاز از آب، برق، گاز، تلفن
۹۹	 سرقت از مال مشاع
۹۹	 هتک حرز
۱۰۰	 نکات بحث سرقت
۱۰۴	 سرقت داده‌های رایانه‌ای متعلق به غیر
۱۰۵	 خیانت در امانت
۱۰۵	 ارکان جرم خیانت در امانت
۱۱۱	 بخش دوم
۱۱۱	 شرایط مقدم و لام برای تحقق جرم
۱۱۲	 رکن مادی: شرایط اختصاصی
۱۱۲	 رکن معنوی: سوء نیت عام، علم، مجرمانه بودن عمل
۱۱۵	 جرایم در حکم خیانت در امانت
۱۱۶	 تخریب
۱۱۷	 قاجاق انسان
۱۱۷	 رکن قانونی
۱۱۸	 رکن مادی قاجاق انسان
۱۲۰	 شروع به جرم قاجاق انسان
۱۲۰	 رکن معنوی قاجاق انسان
۱۲۱	 حقوق جزای اختصاصی (۳)
۱۲۱	 محاربه
۱۲۱	 رکن مادی
۱۲۱	 رکن روانی
۱۲۲	 مجازات محاربه
۱۲۳	 بغی یا قیام مسلحانه گروهی علیه نظام
۱۲۳	 افساد فی الارض
۱۲۳	 هرکس به طور گسترده مرتکب جنایت علیه تمامیت جسمانی افراد، جرایم علیه امنیت

۱۲۴	جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور
۱۲۴	تبلیغ علیه نظام یا به نفع گروه‌های مخالف نظام
۱۲۵	جاسوسی و جرایم وابسته به آن
۱۳۱	تخلیه کننده
۱۳۱	اهانت به مقدسات مذهبی
۱۳۲	سوء قصد به مقامات سیاسی و خارجی
۱۳۳	تهیه و ترویج سکه قلب
۱۳۳	- رکن مادی عام
۱۳۴	شرایط اختصاصی (رکن مادی خاص)
۱۳۴	رکن معنوی قلب سکه
۱۳۴	- مخدوش کردن سکه طلا و نقره
۱۳۷	تعریف مصایق
۱۳۸	سیمای کلی عنصر مادی جرم جعل
۱۳۸	عمل فیزیکی در جرم جعل مادی
۱۴۴	ضرر در جرم جعل
۱۴۷	نکات مربوط به جعل
۱۴۸	شبه سازی در جعل
۱۴۹	جعل اثر انگشت
۱۴۹	جعل در کپی یا رونوشت
۱۵۰	جعل نوشته‌ها و اسناد باطل و بی اعتبار
۱۵۱	حقوق کیفری اقتصادی
۱۵۲	مصادیق حقوق کیفری اقتصادی
۱۵۲	اختلاس
۱۵۲	رکن قانونی
۱۵۲	رکن مادی
۱۵۲	سمت مرتکب
۱۵۳	موضوع جرم
۱۵۴	شرایط و اوضاع و احوال جرم
۱۵۵	شروع به اختلاس
۱۵۵	رکن معنوی اختلاس
۱۵۶	مجازات جرم اختلاس و صور مشدد آن

۱۵۷	رشاء و ارتشاء: رکن قانونی:
۱۵۷	رکن مادی رشاء و ارتشاء
۱۵۹	شرایط و اوضاع و احوال جرایم رشاء و ارتشاء:
۱۶۰	رکن معنوی جرایم رشاء و ارتشاء
۱۶۱	جرم تقلب در امور دارویی، پزشکی و موادخوردنی و آرایشی
۱۶۱	رکن قانونی:
۱۶۲	رکن مادی:
۱۶۳	رکن معنوی:
۱۶۴	جرم تصرف غیرقانونی در اموال دولتی:
۱۶۴	رکن قانونی:
۱۶۴	رکن مادی
۱۶۶	رکن معنوی:
۱۶۶	جرم اخذ پورسانت و کمسیون: در معاملات:
۱۶۷	رکن مادی اخذ پورسانت کمسیون:
۱۶۸	شروع به جرم اخذ پورسانت یا کمسیون:
۱۶۹	رکن معنوی اخذ پورسانت:
۱۷۰	جرم قاچاق کالا و ارز:
۱۶۴	رکن قانونی:
۱۷۲	رکن مادی جرم قاچاق کالا و ارز:
۱۷۳	شروع به جرم قاچاق کالا و ارز:
۱۷۴	رکن معنوی:
۱۷۴	جرم پولشویی:
۱۷۴	رکن قانونی:
۱۷۵	رکن مادی جرم پولشویی:
۱۷۵	رکن معنوی:
۱۷۶	شرایط و اوضاع و احوال خاص جرم پولشویی:
۱۷۶	تکلیف نهادها و مؤسسات در همکاری با مبارزه با پولشویی:
۱۷۷	مرجع قضایی برای رسیدگی به جرم پولشویی:
۱۷۸	سؤالات چهارگزینه‌ای جزای اختصاصی
۲۱۴	پاسخنامه سؤالات چهارگزینه‌ای جزای اختصاصی

به نام خدا

اکنون که به یاری خداوند منان کار نگارش حاضر، به عنوان درآمدی بر مباحث بنیادین حقوق کیفری اختصاصی به اتمام رسیده است، خشنودم که به عنوان تقریظ، دیپاچه‌ای بر این کتاب بنگارم.

در ابتدا باید اذعان داشت که در میان شاخه‌های علوم جنایی، حقوق کیفری و به تعبیر صحیح‌تر حقوق جنایی اختصاصی از جایگاه مهم و شناخته شده‌ای به‌رمنند است به گونه‌ای که همواره تلاش می‌شود با فراگیری و کار کاربست قواعد، اصول و مشارکت عام ناظر بر جرائم و مجازات‌ها در قالب دره‌ها، دستگاه‌ها حقوق جنایی عمومی یعنی تنش جنایی، اهلیت و مسئولیت جنایی و واکنش جنایی زمینه ورود به قلمرو حقوق جنایی تخصصی فراهم شود.

به دیگر سخن، امکان تحلیل بایسته عناوین جنایی به صورت تغریبی و بر پایه ارکان سه گانه جرم و عناصر مربوط به هر رکن آنگاه امکان‌پذیر است که تسلط شخص بر قواعد و اصول کلی ناظر بر جرم یا واکنش جنایی اعم از مجازات یا اقداماتین و تربیتی مسجل شده باشد با این فرض غایت مطلوب در گستره علوم جنایی بهره‌مندی از توانایی در خور در تحلیل عناوین جنایی است.

حقوق جنایی اختصاصی در نظام حقوقی کشور در سه حوزه جرائم علیه اشخاص و معیشت معنوی جرائم علیه حقوق مالکانه و نیز جرائم علیه امنیت و آسایش عمومی مجال طرح یافته است البته عموماً شاخه‌های فنی این رشته از جمله جرائم رایانه‌ای جرائم علیه محیط زیست، جرائم اقتصادی از این گستره خارج مانده و به شکل بایسته‌ای مورد توجه واقع نشده است در کنار مسائل یاد شده، تحولات و تغییرات پویای قوانین جزایی نیز مشکلات عدیده‌ای را رغم زده است ضمن آنکه قوانین و مقررات جزایی و تعدد نهادهای واضع احکام کیفری هم غیر قابل کتمان است.

جای بسی شگفتی است که چگونه قانون‌گذار هنوز به قطعیت لازم جهت تخصیص مواد

جزایی نرسیده است؟! آیا وضع قوانین آزمایشی تحد لوای اصل احتیاط حقوق شهروندان را در آزمایشگاه بزرگ نظام عدالت کیفری به مخاطره نمی‌افکند؟! آیا روند یاد شده قافله علمی و حقوقی کشور را با سر درگمی مواجه نمی‌نماید؟! آیا این معضلات دلسردی و ملال خاطر صاحبان قلم، حقوقدانان را رقم نمی‌زند؟! پاسخ این پرسش‌ها هر چه باشد یک واقعیت قابل کتمان نیست و آن اینکه در وضعیت کنونی آشفتگی فکر و روان جامعه حقوقی اضطراب ناشی از تغییرات ناگهانی انگیزه تحصیل و تدریس، تألیف و حتی آمادگی برای آزمون‌های مختلف را به چالش در کنار این موضوع آشفته بازار کتاب‌های ساده حقوقی به صورت نموری و حتی آزمونهای چهار گزینه‌ای بی‌آنکه قدمت تحلیل و پردازش حقوقی مخاطبان را افزایش دهد، با طرح‌ها و رنگهای متنوع بر تب حقوقی افزوده است.

در همین ارتباط درست فرهیخته و ارجمند جناب آقای علیرضا درویش دانشجوی ترم هفت حقوق کیفری، ترم ششمی مقطع دکتری با شاخصه ترمندی نیاز سنجی و بهرمندی از دانش بایسته حقوقی کتاب حاضر را به رشته تحریر درآورده است ضمن آنکه پیشینه پژوهشی و سابقه چندین کتاب در حوزه علوم جنایی از سوی ایشان، برگ تاییدی بر فایده‌مندی مطالعه این اثر است.

در هر شکل مزید توفیقات نگارنده‌ای ارجمندین کتاب را در خدمت به جامعه حقوقی شور مسألت می‌نمایم و امیدوارم، تلاش مجدداً، منبسطانه وی در مسیر اعتلای دانش حقوقی مخاطبان گرامی موثر افتد، انشالله تعالی.

سید وریا موسوی مجاب

عضو هیات علمی دانشکده حقوق

دانشگاه تربیت مدرس